

Trybuna przyjaciół i przeciwników

Z.N.P. szuka ONR-u

Jak doszło do skandalu Chełmskiego?

W Nr. 102 „Słowa“ umieszczono niezwykle ciekawą korespondencję z Chełma lubelskiego. Należy podać najbardziej charakterystyczne wyjątki:

PROTESTANCKI KURATOR OKRĘGU SZKOLNEGO

Chełm należy do Lubelskiego Okręgu Szkolnego, którego niedawnym kuratorem był p. Lewicki.

Kurator Lewicki jest protestantem. Mówią, że zmieniał dla kariery, inni, że z przekonania. Faktem jest jednak, że przekonania jego pokrywały się całkowicie z ideologią ZNP, stąd faworyzowanie dyrektora gimnazjum im. Czarnieckiego w Chełmie, p. Lipskiego.

„CIAŁO PEDAGOGICZNE“

Chełm ma poza wspomnianym gimnazjum jeszcze gimn. kupieckie, gimnazjum żeńskie z dyrektorką Bobowską, zapaloną zwolenniczką ZNP i „Straży Przedniej“, tudzież nauczycielem Gajem. Dalej jest Szkoła Rzemieślnicza z dyrektorem Jakubowiczem i słynnym (z politycznych przekonań) nauczycielem żydem Pollakiem.

Dalej szkoły powszechne, w niektórych wykłada p. Morgensztternowa, a na przykład w szkole nr. 5, aż 5-ciu nauczycieli żydów. Ale gimnazjum im. Czarnieckiego jest największym zakładem średnim w całym okręgu szkolnym, posiadającym po 3 oddz. klasowe (a, b, c) dwa typy nauczania, 650 młodzieży. Jest też bardzo zażydzone i od dotu i od góry. Uczą tam p. Morgenszttern i p. Tenenbaumowa i... jednym słowem wielu bardzo nauczycieli żydów.

Uczeń 7 klasy, niejaki Garda, został usunięty z gimnazjum właśnie za to, że zeznał przed komisją ministerialną, że nauczyciel Sarbinowski w II klasie już ośmięszczał cuda, drwił z Żywołów Świętych, podważał etykę katolicką.

Mydła alkaliczne
Karpińskiego
dla osób z cerą połykającą
skłoną do wgrzów

Jeszcze jedna szkoła

Bez nauki religii

bo... pani poszła po pantofle

Do zastraszającej już liczby skandali w naszym szkolnictwie dochodzi jeszcze jeden.

Oto w szkole powszechnej Nr. 107 przy ul. Kredytowej 4, już od początku roku młodzież katolicka tej szkoły pozbawiona jest nauki religii.

Władze szkolne zapytane w tej sprawie, nie są w stanie nic wyjaśnić, a dzieci mówią prosto, że

P. Lipski, rozpoczął swą pozaszkolną akcję, od protegowania organizacji „Straży Przedniej“ wśród młodzieży, która liczyła za ledwie 10 członków, podczas gdy inna organizacja szkolna „Sodalicia Mariana“, stu dwudziestu uczniów. Prezesem „Straży“ był uczeń kl. 8 Łagoda. Pod jego „dokrętem“ kierownictwem kupowano książki „niezależne“ w rodzaju: „Doktryny chrześcijaństwa“, „Mroki średniowiecza“, prunumerowane pisma socjalistyczne, urządzano libacje, a pod koniec r. 1936 zaczęły funkcjonować t. zw. „Wieczory Towarzyskie“ o charakterze wyraźnie politycznym, a zabarwieniu niemal komunistycznym.

Z. N. P. SZUKA ONR-u

Ze strony pozostałej młodzieży nastąpiła reakcja. Poczęto siebie na wzajem nazywać „komuniści“ i „endecy“ jednym słowem wytworzył się przygotowawczy teren, dla późniejszych... wypadków akademickich, doskonała w tym kierunku zaprawa, szkoła polityczna, wstęp do awantur w całej Polsce. Tak się to robi.

(Gdy ferment osiągnął punkt kulminacyjny, dyrektor Lipski zwołał Radę Pedagogiczną. Na radzie, prefekt szkolny, ks. Sekrecki, czołwiek niewątpliwie światły, niewątpliwie wykształcony, mający poza sobą studia we Włoszech, Francji, Szwajcarii, Niemczech, kapłan młody, ale poważny, wskazał po prostu palcem na przyczynę zła.

Objasnił już jednak jaki jest stosunek procentowy nauczycielstwa chełmskiego, tudzież jego stosunek do ZNP, jako kuratorium lubelskiego do tego ZNP. — Nic się nie da zrobić contra plus... Lipski et comp. orzekli, że to właśnie winien książkę i jakąś tajną, nielegalną organizację ONR wśród młodzieży.

W połowie stycznia rb. zjechała komisja szkolna. Zaczęła się wstępna procedura, podważająca autorytet moralne, szkodziła nie mniej może od samej akcji, rozbijanie stosunków, badanie chłopców i dziewcząt niepełnoletnich. Sprawdzano nawet chorych z domu i poddawano badaniom w przeciągu nieraz 5-ciu do 6 godzin.

Jednym słowem przykre kulisy o których nikt by nie przypuszczał przed rokiem 1914, że staną się tak częstą, tak powszechną, tak marną nikczemną stroną medalu tej szkoły polskiej widzianej ongiś w świetlistej aureoli! — Rezultatem tej komisji, było zawieszenie 4 uczniów Sodalicii i samego prefekta.

A RELIGIA NIE MA NADAL

Dla charakterystyki dalszych wypadków znamienitym jest fakt, iż mimo wyników prokuratorskiego śledztwa, mimo wycofania p. Lewickiego, mimo wzbudzenia opinii, — jednak ani ks. Sekrecki nie został przywrócony, ani wyklady religii katolickiej!

Dokąd wyjeżdżać na kurację wiosenną?

Tysiące osób o zdrowiu nadwątłym ciężką pracą w dusznych lokalach tęskni za powietrzem i słońcem, z myślą o przeprowadzeniu kuracji u źródeł wód kąpieliowych, o odświeżeniu organizmu i nadzarnięciu nerwów. — Ci wszyscy powitają z radością otwarcie sezonu w jednym wielkopolskim zdrojowisku — Inowrocław — Zdrój — w dniu 1 kwietnia.

Inowrocław, miasto — ogród dorównuje całkowicie licznym ośrodkom kuracyjnym Zachodniej Europy. — Racjonalnie rozplanowana dzielnica wylowa słyne z idealnych warunków mieszkaniowych, a spójny jak tam panuje zapewne nierzmierny wypoczynku. — Same zakłady zdrojowe odpowiadające najnowszym wymaganiom balneologii otoczone są pięknym parkiem, który mimo że upiekany z roku na rok ma być jeszcze wkrótce znacznie powiększony.

Zdrojowisko tego rodzaju, jak Inowrocław, o tyle jeszcze ułatwia kurację wiosenną, że kuracjusze ma w tym okresie do dyspozycji rozrywkę pobliskiego miasta — Kąkimi — kina — popularny lokal rozrywkowy — dancing w hotelu pod Lwem oraz teatr zdrojowy czynny niemal przez cały rok. — Zdrojowisko położone w zasięgu klimatu morskiego, otoczone od północy wielkimi lasami inowrocławsko — bydgosko — toruńskimi z przewagą wiatrów zachodnich, północno — zachodnich i południowo — zachodnich ma klimat łagodny, a równocześnie hartujący, co umożliwia pełne wyzyskanie właściwości zdrojowej — leczniczych. Inowrocław wydobywa jedną z najsilniejszych w Europie solankę

Wiadomości gospodarcze

PO ROZWIĄZANIU KARTELU CYNKOWEGO

W związku z rozwiązaniem kartelu cynkowego w Polsce, istnieją pewne możliwości powiększenia stanu zatrudnienia hutnictwa w Trzebieźnie, która zatrudnia w chwili obecnej około 200 robotników, podczas gdy przed rozwiązaniem kartelu hutnictwo zatrudniało niejednokrotnie ponad 1400 robotników.

O SPRZEDAŻ ARTYKUŁÓW MONOPOLOWYCH

W związku z napływającymi do Ministerstwa Skarbu i innych władz centralnych licznymi podaniami o przyzwolenie na sprzedaż artykułów monopolowych, władze podają do wiadomości, iż załatwianie tych podań, jeśli chodzi o zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych należy do właściwych miejscowych urzędów skarbowych, akcyz i monopolów państwowych, w drugiej zaś instancji do izb skarbowych; jeśli zaś chodzi o hurtownię monopolową — do Dyrekcji właściwych Monopolów.

ULGI PRZY NABYCIU NAWOZÓW AZOTOWYCH

W związku ze złym stanem ogólnym w całym kraju, poszczególnie w regionie wysuńcy postulat umożliwienia rolnikom, których zasiewy ozime ucierpiały w szczególnie dotkliwy sposób, nabycia pewnych nawozów azotowych na ulgowych warunkach.

CENY MLEKA, MASŁA I JAJ

Ustalono następujące ceny: mleka pełnego w hurcie na miarę 20 gr. za litr franco stacja Warszawa oraz 19 gr. litr loco stacja załadowania.

Hurtowe ceny masła: masło wyborowe I gatunku 3.20 za kg., mleczarskie deserowe II gat. 2.90 mleczarskie solo 2.90, masło oświkowe 2.60 za kg.

Ceny, detaliczne: jaj świeże gwarantowane o wadze do 50 gr., 5 i pół gr. za sztukę, od 50 gr. i wyżej — 6 i pół gr. za sztukę.

CENA MAKI

Podług urzędowych danych cena maki żytniej wynosi: Warszawa, Toruń zł. 36.50. Łódź zł. 38. Poznań zł. 34.75 za 100 kg.

ZJAZD WŁAŚCICIELI MLECZARNI

W niedzielę 25 b.m. odbędzie się w Warszawie zjazd właścicieli mleczarni prywatnych. Nabożeństwo o godz. 9.30 w katedrze odprawi I. E. Ks. Arcybiskup Gail. Obrady odbędą się o godz. 11 w lokalu W. T. W. P. rackiego 19.

ZDROŻAŁY POMARAŃCZE

Na rynku owocowym zaobserwowano zwykły cen pomarańczę. Przyczyną droższania tych owoców jest wyzerpanie się zapasów. Pomarańcze włoskie skoczyły w cenę ze zł. 1.80 do 2.20 za kg.

Wiadomości z toru

Żydowskie stajnie

Bandit crack st. Szwarcstajna

Stajnia Szwarcstajna zimowała na wsi. Warunki treningowe konie miały doskonałe. Stawka składała się z 20 koni: 11 starszych i 9 dwulatów. Konie zaangażowane w robotę. Jedynie tylko dwulatki chorowały i sześć pozostało na wsi aż do kompletnego wyzdrowienia. Trenuje żyd wiedeński Zangen, Zokeja stałego na razie stajnia nie posiada. W sezonowym dosiadzie koni będzie Z. Garner. Na sezon jesienią został zaangażowany Z. Garcia.

Crackiem stajni jest Bandit, zwycięzca nagrody „Prezydenta“ i Jubileuszowej. Banditowi nie posłużyły jednak żydowskie wiedeńskie metody treningu i jesienią był poza formą. Bandit przetrzymał doskonale, kategoria jego w bieżącym sezonie zaczyna się od nagrody im. Zamyskiego, gdzie spotka się z elitą naszej starszej generacji. Przeprowadzenie w wyścigu, tego syna Barbary Belle nie jest zbyt łatwe, trzeba wielkiego

spokoju i rutyny. Atutem jego, tak jak przeważnie wszystkich dzieci Bafura, jest speed. Obecnie pracuje normalnie, a nawet zaobserwowaliśmy już ostrzejszą jego robotę. Rusza się wyróżniając, jest świeży.

Orlean, najdroższy w swoim czasie rocznik, nie ziszcł pokładanych w nim nadziei. Był koniem tylko pożytecznym. Obecnie robi wrażenie jakby znacznie się poprawił. Przygotowywany jest intensywnie do „Handicapu Olwarcia“ dla starszych koni, w którym wystąpi jako jeden z faworytów. Irresistible, niezbyt piękny, lecz maszynowy, głównym jego walorem jest szybkość i tylko na krótkich dystansach będzie prawdopodobnie eksploatowany. Elba, w dużych ramach klacz, wygląda nieco za lekko. Z wiosną ub. sezonu biegła doskonale.

Z „derby“ generacji najwięcej nadziei budzi Gagneur, trzykrotny zwycięzca nagród grupowych w wieku 2-letnim. Przez zimę zmienił się na awantaż, wyrósł, galopuje doskonale. Bezpornie posiada pewnie zadatki klasy, jest bowiem synem kapitałnej Galante. „Jeszcze raz“ z powodu wypadku w ubiegłym roku — nie startował. Zaczyna obecnie od najniższych grup, co sądzić z obecnej pracy (galopuje wyróżniająco), nie trudniej będzie dla niego zadaniem. Również Willa oszczędzana dwulatkiem z powodu lekkiej kulawizny, jest obecnie zdrowa, przez zimę niewiele wyrosła. Zaczyna od najniższych grup. Jest to klacz z aspiracjami. Jeritza — głównym atutem jej jest

szybkość. Wobec braku w obecnym roczniku klasy wybitnych, zaliczać ją należy do czołowych. Znaczenie się poprawił syn Bafura Proch, maszynowy kasztan, kurs grupy przejść powinien. Ibis syn Bebe również galopować umie. Lepiej się czuje na torze twarde. Jest on koniem mniej ciekawym z powodu wadliwego postawienia przednich nóg. Doskonałego pochodzenia Nordstrom, nie może jakoś dojść do porządku. W dwuletniej swej karierze niczym się nie wyróżnił, zimą zaś dość poważnie chorował. Na starcie ukazuje się prawdopodobnie w drugiej połowie sezonu wiosennego.

Stawkę koni uzupełnia 9 dwulatów.

Stajnia p. Stanisława Szwarcstajna.

5 l. Bandit (Bafur — Barbara Belle), 4 l. Orlean (Parachute — Garonna), 4 l. Irresistible (Bafur — Bascule), 4 l. Elba (Palu — Esther), 3 l. Gagneur (Harlekin — Galante), 3 l. Nordstrom (Forward — Fergana), 3 l. Jeszcze Raz (Bafur — Lépanie), 3 l. Proch (Bafur — Frascati), 3 l. Ibis (Büvesz — Bébé), 3 l. Jeritza (Bafur — Bascule), 3 l. Willa (Villars — Grażyna), 4 l. Decamor (Camors — Lanoline), 2 l. Ogaden (Hinghorn II — Fiume), 2 l. Omen (Parachute — Lex), 2 l. Opoka (Hinghorn II — Frosted Ice), 2 l. Ostroga (Hinghorn II — Fanfara), 2 l. Ondée (Parachute — Whiteford), 2 l. Orsowa (Parachute — Kilaura), 2 l. Datura (Flüchtling — Drzazga), 2 l. Amantika (D'Orsay — Bolka).

PRZEZ LUBIEŃ DO ZDROWIA

LUBIEŃ WIELKI

Leczy najcięższe choroby stawów, reumatyzm, cukrzycę i t. p. Najnowsze urządzenia lecznicze! Tani sezon od 1 maja do 15 czerwca Ryczałt 14-dniowy zł. 140.—

Niezapłacony dług dzierżawcy drukarni

przyczyną napadu na prezesa P. M. S.

W związku z napadem na prezesa Polskiej Macierzy Szkolnej b. woj. Soltana dowiadujemy się, że tem napadu były porachunki finansowe między Dąbrowskim — sprawcą napadu a b. dzierżawcą drukarni P. M. S.

Zecar A. Dąbrowski został przed kilku laty zaangażowany przez p. Buriana, dzierżawcę drukarni, która była własnością Polskiej Macierzy Szkolnej w Warszawie i pożyczyl temuz Burianowi zł. 1800, na co otrzymał jego weksle. Kiedy Burian znalazł się w trudnościach finansowych, wyjechał w roku 1933 zagranicę i naraził na straty przede wszystkim Macierz Szkolną wskutek niezapłacenia czynszu, a także swoich pracowników i

klentów. Dąbrowski zwrócił się do Macierzy Szkolnej o oddanie mu zł. 1800, które prywatnie pożyczyl Burianowi. Macierz Szkolna wyjaśniła Dąbrowskiemu pismem, że nie ma żadnej podstawy rzeczowej ani moralnej usprawiedliwiającej pokrywanie przez Macierz jego straty poniesionej z powodu prywatnej transakcji z p. Burianem.

Dąbrowski postanowił wymusić uzyskanie tej sumy na Prezesa Polskiej Macierzy Szkolnej p. W. Soltana. Zaczął grozić ustnie i w listach, a wreszcie we wtorek dokonał napadu.

Komunikat urzędowy o zajściach

1 zabity, kilkunastu aresztowanych

KIELCE, 22. 4. PAT. donosi W dn. 21 kwietnia r. b. w godzinach rannych przed gmachem Funduszu Pracy w Radomiu zebrał się tłum bezrobotnych w liczbie paruset osób i usiłował wtargnąć siłą do gmachu, wybiwszy uprzednio szyby w biurach Funduszu Pracy i w mieszkaniu się obok towarzyszywie dobroczynności „Kropla Mleka“. W lokalu „Kropla Mleka“ znajdowała się wówczas większa ilość dokarmianych przez towarzystwo niemowląt i drobnych dzieci ubogich rodzin radomskich.

Wezwania trzech policjantów, pełniących służbę przed gmachem Funduszu, nie odnięły skutku. Przeciwnie — pobudzony tłum natrął na nich, obrzucając

ABC W LUBLINIE

W Lublinie zaprenumerować można „ABC“ lub nabywać pojedyncze egzemplarze pisma w Księgarni Polskiej Lewickiego. ul. Kapucyńska 1, telefon 15-78.

ABC sportowe

Kto walczy w Mediolanie

77 bokserów z 17 państw

Waga lekka: Harangi (Węgry), Nürnberg (Niemcy), Woźniakiewicz (Polska), Krak (Czechosłowacja), Hanneuse (Belgia), Weillhammer (Austria), E. Smith (Irlandia), Erik Agren (Szwecja), Jens Nielsen (Dania), Seidel (Szwajcaria), Stepulow (Estonia), Facchin, albo Farfaneli (Włochy).

Waga półśrednia: Murach (Niemcy), Mandi (Węgry), Sipiński (Polska), Schmied (Czechosłowacja), Halbig (Austria), Oscar Agren (Szwecja), Gerhard Petersen (Dania), W. Grieb (Szwajcaria), Carbarino, albo Kiboldi (Włochy), Danhine (Belgia).

Waga średnia: Tiller (Norwegia), Baumgarten (Niemcy), Szgeti (Węgry), Chmielewski (Polska), Dekkers (Holandia), Flury (Szwajcaria), Readi (Estonia), Resko (Finlandia), Hrebiec (Czechosłowacja), Zorzen (Włochy).

Waga półciężka: Pietsch (Niemcy), Johnson (Norwegia), Lechner (Austria), Szymura (Polska), Avelka (Czechosłowacja), Koivunen (Finlandia), Per Andersson (Szwecja), Salong (Estonia), Musina (Włochy).

Waga ciężka: Runge (Niemcy), Nagy (Węgry), Pilat (Polska), Kus (Czechosłowacja), Erling Nielsen (Norwegia), Schlunegger (Szwajcaria), Oile Tandberg (Szwecja), Peter Jorgensen (Dania), Paolotti (Włochy).

Ogółem za tym zgłoszono 77 zawodników z 17 państw.

Noji w Syrenie

Józef Noji po wystąpieniu sekcji lekkoatletycznej Legii z P. Z. L. A. — podpisał wczoraj ogłoszenie do klubu Syrena. Do tegoż klubu przeszli wszyscy zawodnicy zlikwidowanej sekcji zapasniczej Legii ze Szlakadem na czele.